Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2007–2008

21 501-02 Raad Algemene Zaken en Externe Betrekkingen

Nr. 841

BRIEF VAN DE MINISTER EN STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 augustus 2008

Graag bieden wij u hierbij de Geannoteerde Agenda aan van de bijzondere Raad Algemene en Externe Betrekkingen (RAZEB) van 13 augustus 2008.

De minister van Buitenlandse Zaken,
M. J. M. Verhagen

De staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
F. C. G. M. Timmermans

KST121514
0708tkkst21501-02-841
ISSN 0921 - 7371
Sdu Uitgevers
's-Gravenhage 2008

Geannoteerde Agenda van de bijzondere Raad Algemene en Externe Betrekkingen (RAZEB) van 13 augustus 2008

Externe Betrekkingen/Georgië

Tijdens de ingelaste Raad zullen de Franse minister van Buitenlandse Zaken Kouchner (EU-voorzitter) en zijn Finse ambtgenoot Stubb (OVSE-Voorzitter) verslag doen van de gesprekken met de Georgische en Russische autoriteiten naar aanleiding van hun bezoek aan Tbilisi en Moskou op 10 en 11 augustus. Doel van deze gesprekken is te bemiddelen in het conflict in Georgië.

Rond het uiteenvallen van de Sovjet-Unie woedde in de periode 1989–1992 een burgeroorlog in Georgië, die resulteerde in *de facto* afscheiding van twee regio's, Abchazië en Zuid-Ossetië. In 1992 werd met betrekking tot Zuid-Ossetië een wapenstilstand overeengekomen, waarbij regelingen werden getroffen voor het monitoren van de wapenstilstand, de demilitarisatie van de regio evenals het coördineren van het werk van vredestroepen. Deze vredesmacht, die grotendeels uit Russische troepen bestaat, is tot op de dag van vandaag in dit gebied aanwezig. Ook de OVSE is bij dit proces betrokken.

Na afloop van de burgeroorlog is een politieke dialoog gestart om de problemen tussen de autonome regio's en Georgië op te lossen. Dit proces heeft de afgelopen jaren teleurstellend weinig opgeleverd omdat met name Georgië en de Zuidossetische leiders geen overeenstemming konden bereiken over de uitgangspunten voor een duurzame regeling. Doordat in de afgelopen jaren over en weer incidenten plaatsvonden, is de patstelling in dit conflict in feite versterkt. Tegen deze achtergrond heeft een informele groep van VN-leden (het VK, de VS, Rusland, Frankrijk, Duitsland) zich ingespannen om de politieke dialoog een impuls te geven. Recent heeft de Duitse minister van Buitenlandse Zaken, Steinmeier hiertoe nieuwe initiatieven gepresenteerd, die vooralsnog niet tot een politieke doorbraak hebben geleid.

Zoals bekend zijn in de nacht van 7 augustus tussen Georgië en Zuid-Ossetië vijandelijkheden uitgebroken. Rusland heeft zich in het conflict gemengd met als argument de bescherming van Russische vredestroepen te verzekeren, waarbij het echter ook buiten Zuid-Ossetië op Georgisch territorium militair heeft geïntervenieerd. Veel is nog onduidelijk over het militaire verloop van de strijd. Ook de humanitaire consequenties zijn nog niet volledig te overzien. Zeker is wel dat er sprake is van tienduizenden ontheemden. De Europese Commissie heeft reeds een eerste bijdrage € 1 mln vrijgemaakt voor humanitaire hulp.

De berichten over directe aanvallen op burgers, waarbij veel dodelijke slachtoffers zijn gevallen, stemmen tot grote bezorgdheid. Dit geldt eveneens ten aanzien van de gebrekkige toegang van hulpverleners tot de getroffenen. De Nederlandse regering acht het van groot belang dat alle partijen in het conflict zich strikt houden aan de regels van het humanitair oorlogsrecht inclusief de plicht om ongehinderde doorgang te verlenen aan humanitaire hulpverlening.

De Nederlandse regering steunt de initiatieven die de EU- en OVSE-Voorzitters op dit moment ondernemen. De Georgische president Saakashvili heeft maandag 11 augustus een vredesvoorstel van het Franse EU-Voorzitterschap ondertekend. Dit voorstel voorziet in een staakt-het-vuren tussen partijen, terugtrekking van de Russische en Georgische troepen onder een vorm van internationaal toezicht en het voeren

van onderhandelingen over een duurzame oplossing van het conflict. In een eerste reactie heeft Rusland afwijzend op dit vredesvoorstel gereageerd.

De Raad zal zich verder buigen over de vraag op welke wijze de Europese Unie op dit moment concreet kan bijdragen aan de inspanningen om duurzame oplossing van het conflict dichterbij te brengen. Nederland acht het niet opportuun om op dit moment vooruit te lopen op het zenden van troepen in EU-verband. In het kader van het Europese Nabuurschapsbeleid levert de Europese Unie al enkele jaren een bijdrage aan een politieke oplossing van het conflict in Zuid-Ossetië. De Unie heeft daartoe een Speciale Gezant voor de Zuidelijke Kaukasus, de heer Semneby benoemd.

Andere internationale initiatieven
Op 12 augustus zal een extra bijeenkomst van de NAVO Noord-Atlantische Raad (NAR) plaatsvinden om de situatie in Georgië en Zuid-Ossetië te bespreken. De VN-Veiligheidsraad is enkele malen bijeengekomen, maar tot op heden is geen overeenstemming bereikt over een gemeenschappelijke aanpak van de crisissituatie. Ten slotte is ook vanuit de Raad van Europa, waar zowel Georgië als de Russische Federatie lid van zijn, opgeroepen tot een staakt-het-vuren en een vreedzame oplossing van het conflict.

Nederlanders in Georgië
De Nederlandse ambassade in Tbilisi spant zich in nauw overleg met andere EU-partners ter plaatse in om de in Georgië verblijvende EU-burgers bij te staan. De ambassade heeft aangeboden om de Nederlanders die hier prijs op stellen, te vervoeren naar de Armeense hoofdstad Jerevan. Dit is inmiddels gebeurd.